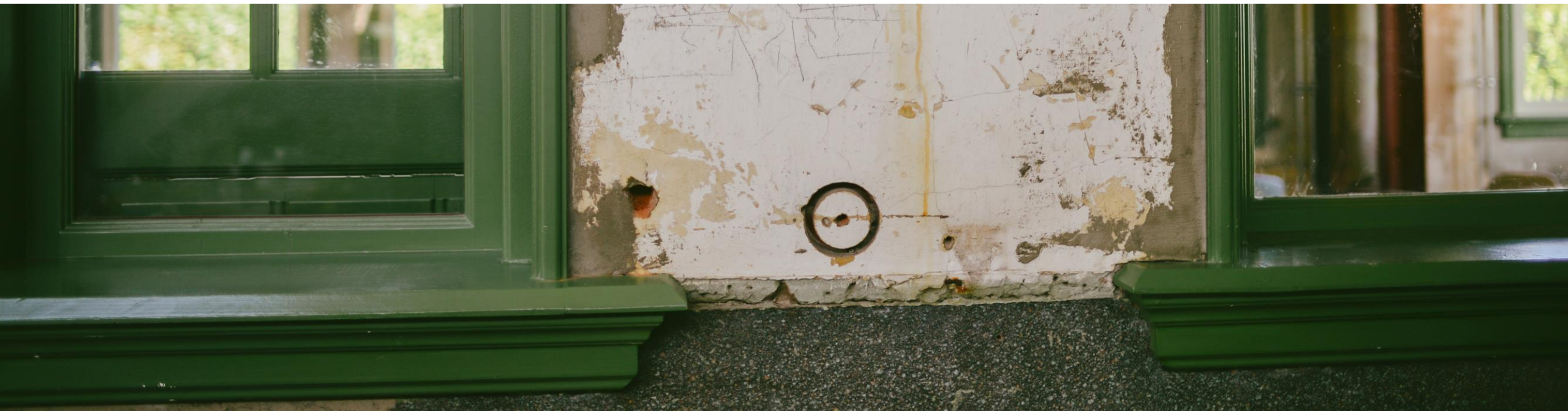


Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland

Masterclass over toezicht en handhaving bij monumenten



Landelijk netwerk van Steunpunten

Friesland



Groningen



Drenthe



Overijssel



Flevoland



Gelderland



Utrecht



Noord-Holland



Zuid-Holland



Zeeland



Noord-Brabant



Limburg



Wat is het Steunpunt?

- Het Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland wordt uitgevoerd door stichting MOOI Noord-Holland **in opdracht van** provincie Noord-Holland.
- Opdracht: Ondersteunen van **Noord-Hollandse ambtenaren en bestuurders** op het gebied van erfgoed (waaronder: archeologie, cultuurlandschap, gebouwd erfgoed, duurzaamheid en de Omgevingswet).
- Concrete uitvoering: vraagbaak, bieden kennis en inspiratie, platform voor netwerk, bijeenkomsten en publicaties.

Wij zijn een vraagbaak, bieden kennis en we zijn een platform voor netwerk

**Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland**



foto door André Russcher

Zomer-excursie van het Steunpunt Erfgoedteam



foto door André Russcher

Samen Slimmer Symposium

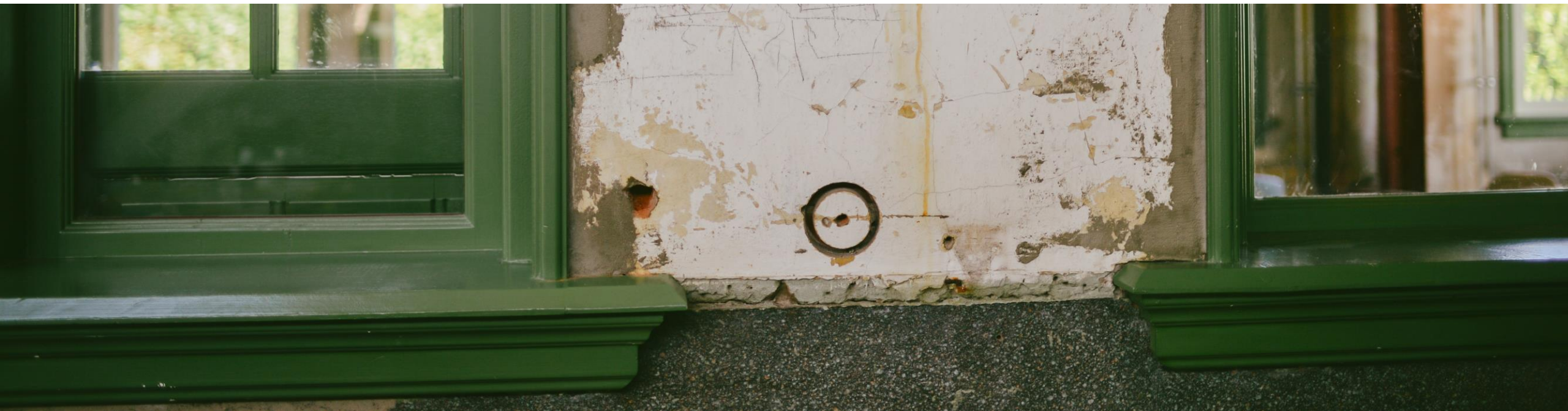


Syllabus voor de Nieuwe
Erfgoedprofessional



Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland

Masterclass over toezicht en handhaving bij monumenten



Masterclass: Toezicht en handhaving

Welkom – Mauro Smit

Introductie handhaving en toezicht op gemeentelijk niveau

Grenzen stellen, waarden behouden – Marion Koelstra [RCE]

Wie heeft welke rol? Wanneer kan je een beroep doen?

Proactief toezicht bij monumenten – Nico Happé [gemeente Hoorn]

De Hoornse aanpak - voorkomen is beter dan handhaven

Vragen en discussie + Mentimeter

Masterclass: Toezicht en handhaving

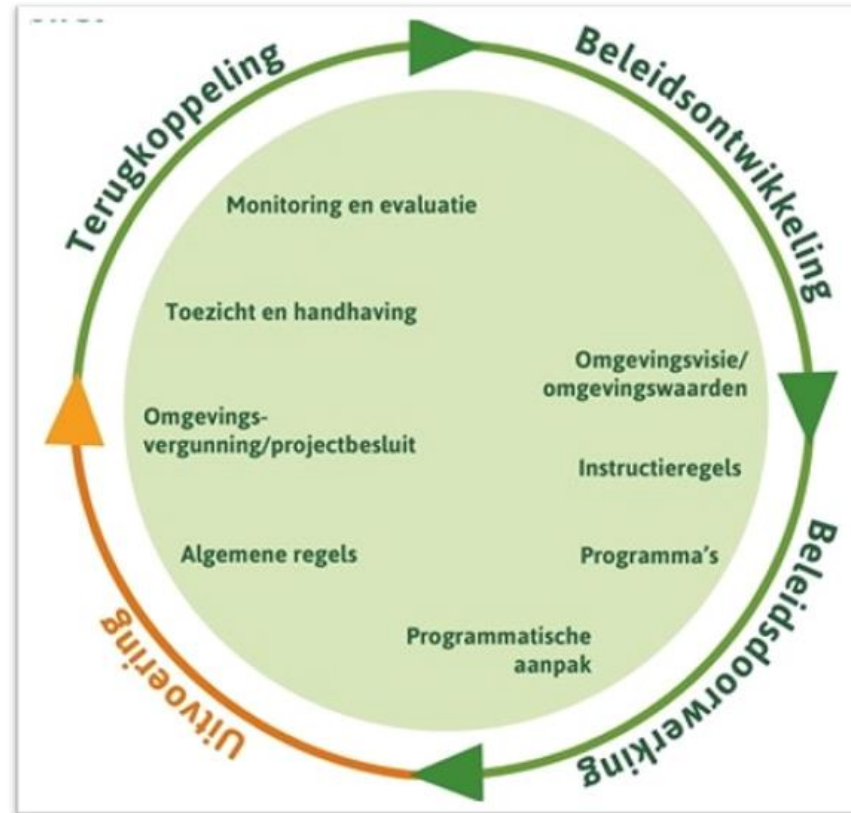


Instandhoudingsplicht



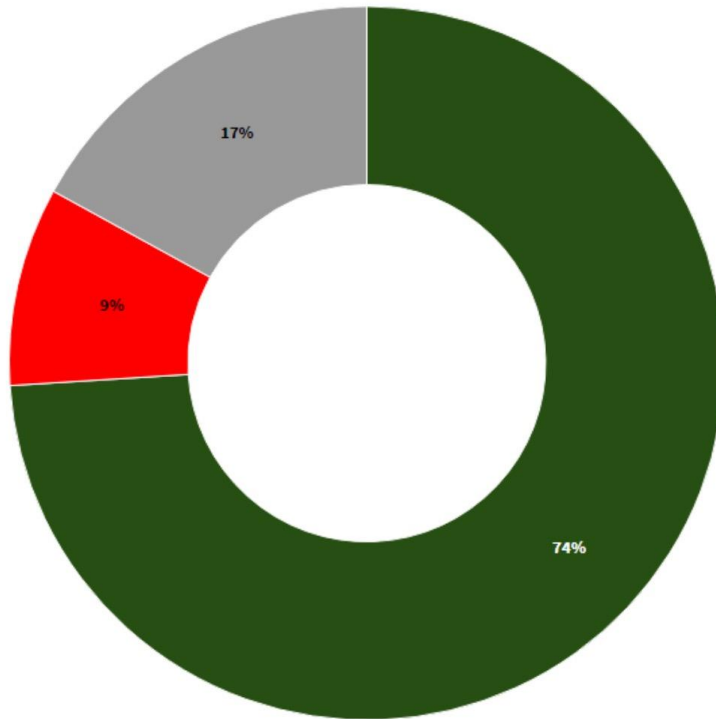
Omgeving van het monument

Masterclass: Toezicht en handhaving



Handhaving (bij erfgoed) is een gemeentelijke *taak*

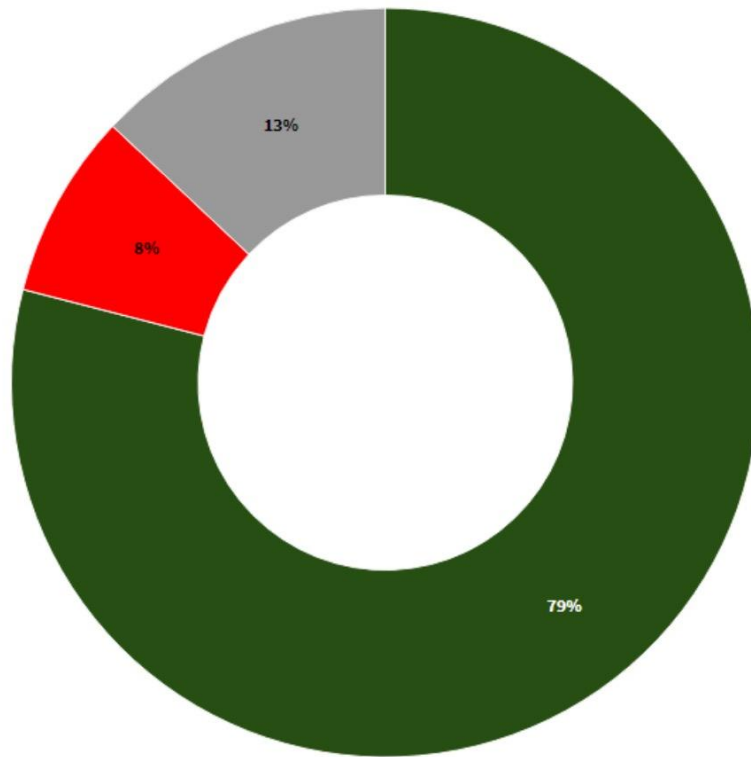
Masterclass: Toezicht en handhaving



9 Vastgestelde uitvoerings- en handhavingsstrategie?



Masterclass: Toezicht en handhaving



10

Is erfgoed onderdeel van de strategie?



Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland

Masterclass: Toezicht en handhaving

Prioriteit bij gemeenten	Procenten	Aantal
Hoogste prioriteit	12%	24
Hoge prioriteit	31%	62
Gemiddelde prioriteit	34%	69
Lage prioriteit	13%	26
Onbekend	10%	20
Totaal aantal gemeenten	100%	201

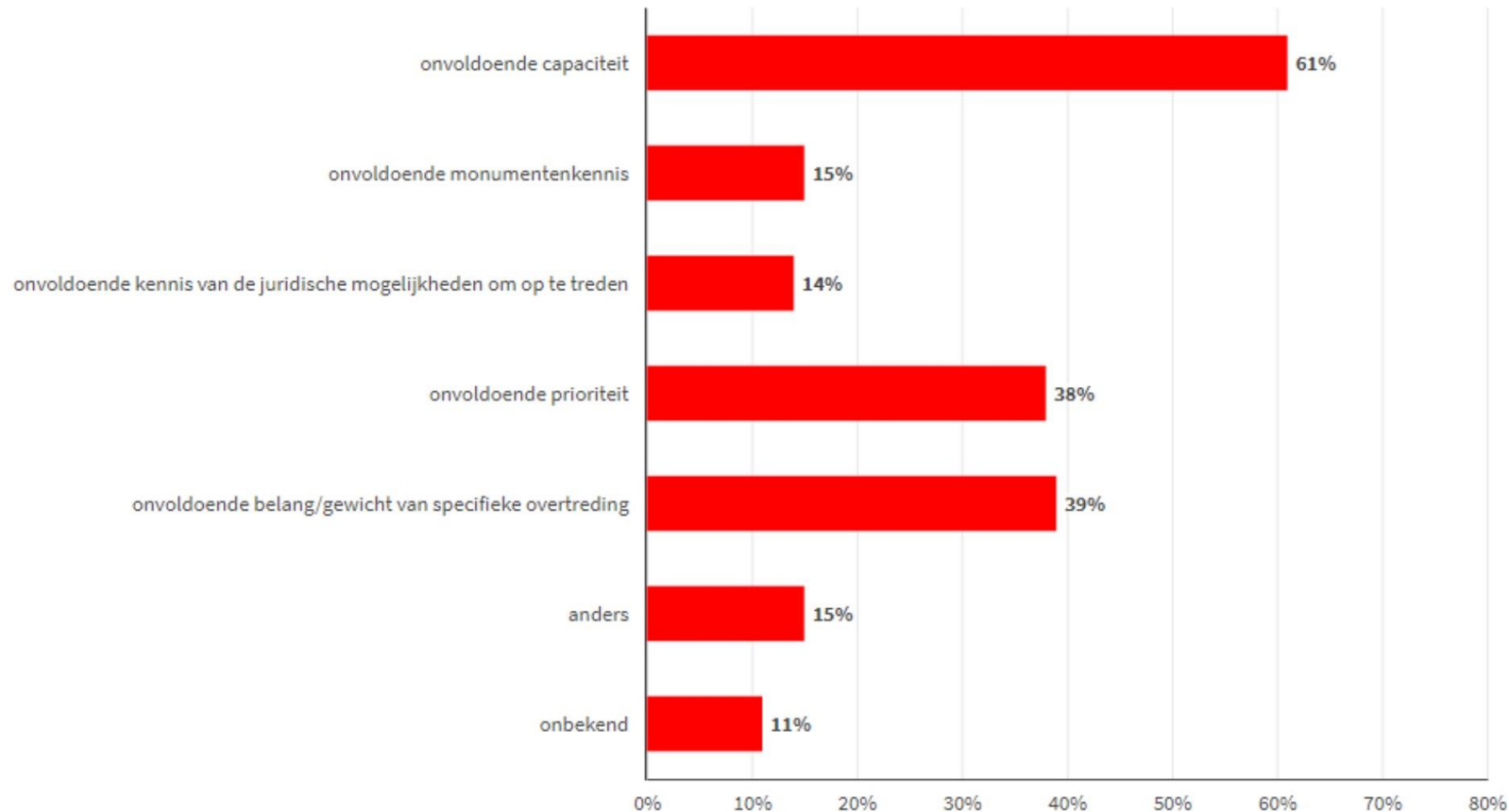


Masterclass: Toezicht en handhaving

Antwoord	Procenten	Aantal
In alle gevallen	53%	85
In de meerderheid van de gevallen	30%	48
In de minderheid van de gevallen	7%	12
In geen van de gevallen	7%	11
Onbekend	3%	5
Totaal	100%	161



Masterclass: Toezicht en handhaving



Masterclass: Toezicht en handhaving

Afbeelding 3 In 2017 deed de gemeente Zutphen aangifte van de illegale sloop van een balkenlaag en trap van het rijksmonument Beukerstraat 30. Voor de vernieling van de trap en balkenlaag zijn zowel de eigenaar als de aannemer strafrechtelijk veroordeeld. Foto: gemeente Zutphen.



Masterclass: Toezicht en handhaving

Afbeelding 4 Losgehaalde trappaal met verzaagde treden van het rijksmonument Beukerstraat 30 in Zutphen. Foto: gemeente Zutphen.

Afbeelding 5 Na een bestuursrechtelijk handhavingstraject zijn de monumentale trap en de in stukken gezaagde balken weer teruggebracht in Beukerstraat 30. Foto: gemeente Zutphen.



Masterclass: Toezicht en handhaving



Wat zijn ‘overtredingen’?

Masterclass: Toezicht en handhaving



Wat zijn ‘overtredingen’?

Masterclass: Toezicht en handhaving



Wat zijn ‘overtredingen’?

Masterclass: Toezicht en handhaving

Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed > Actueel > Nieuws >

Openbaar Ministerie bestraft illegale opgraving van een bijzonder graf uit de IJzertijd

Nieuwsbericht | 06-06-2023 | 15:12

Het Openbaar Ministerie heeft een metaaldetectoramateur bestraft voor een illegale opgraving van een bijzonder graf uit de IJzertijd. Buitengewoon opsporingsambtenaren van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed werden ingezet voor het strafrechtelijk onderzoek.

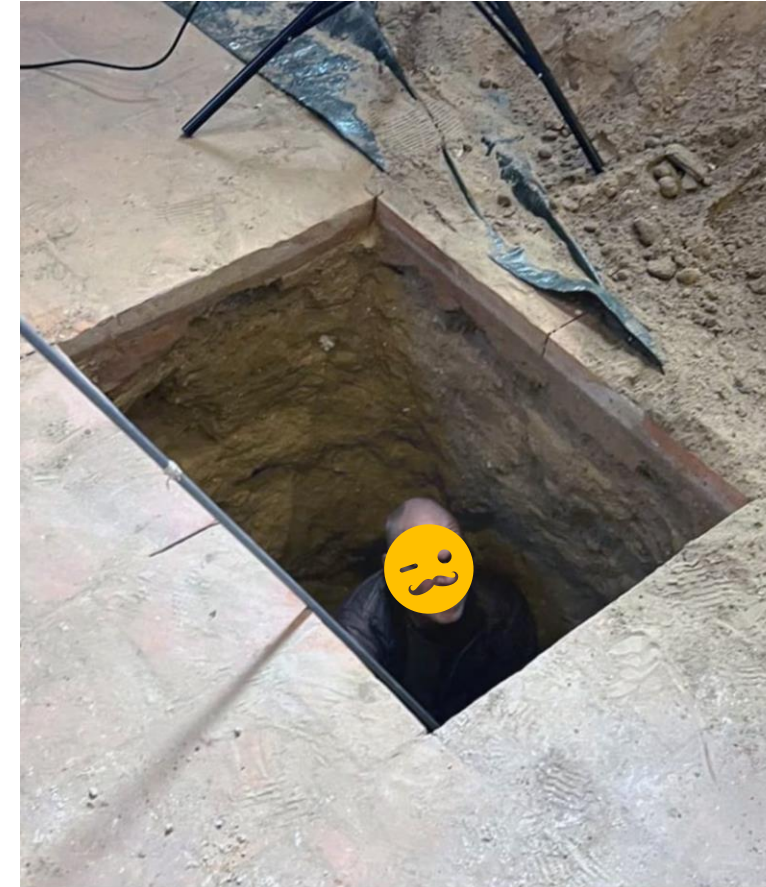


Beeld: © Restaura

Ritueel vernietigde bronzen situla met reconstructietekening uit het wagengraf van Heumen.

Metaaldetector

In de zomer van 2018 was een metaaldetectoramateur in de omgeving van Heumen op zoek naar overblijfselen uit de Tweede Wereldoorlog. Hij vond een in elkaar gewrongen kluwen van ijzer en brons. Om dit uit de grond te kunnen krijgen groef hij een kuil van ca. 60 cm diep. De kuil was echter niet de bedoeling van de opgraving. Het was een wettelijke overtreding.



▲ Schrijver en onderzoeker [naam] daalt af in het stiekem gegraven gat in de hervormde kerk van Zweeloo. © Tubantia

Wat zijn ‘overtredingen’?

Masterclass: Toezicht en handhaving



Uitspraak Huize Ivicke een doorbraak voor erfgoedbescherming

08 apr 2025 Ivicke

De rechter heeft de gemeente Wassenaar in het gelijk gesteld in de rechtszaak rondom Huize Ivicke. De gemeente Wassenaar mocht de 1 miljoen euro, die nodig was om het rijksmonument op te knappen, verhalen op de eigenaar, zo oordeelde de rechter van de Raad van State. Een belangrijke doorbraak in de bescherming van erfgoed.

Huize Ivicke stond er bijzonder slecht bij. Pandeigenaar Ronnie van der Putte – ook wel bekend als de krottenkoning – had de rijksmonumentale villa jaren lang laten verkrotten. De gemeente Wassenaar zag zich genooddacht om – op grond van de last onder bestuursdwang – de herstelwerkzaamheden zelf uit te laten voeren. De eigenaar kreeg voor deze herstelwerkzaamheden de rekening toegestuurd.

De hoogste bestuursrechter oordeelt dat de terecht heeft ingegrepen om te voorkomen dat Huize Ivicke als rijksmonument verloren zou gaan. Ook de bouwstop die de gemeente tussendoor oplegde aan de eigenaar, die intussen op inadequate wijze werkzaamheden uitvoerde aan het pand, was volgens de rechter terecht.

Doorbraak voor erfgoedbescherming

De uitspraak betekent een stap vooruit op het gebied van handhaving op verwaarloosd erfgoed. Ook biedt de uitspraak andere gemeente handvatten om met meer zekerheid op te treden wanneer monumenten dreigen te vervallen.

En dat is welkom nieuws. Handhavingsverzoeken leiden namelijk, ook in duidelijke gevallen van moedwillige verwaarlozing, niet vanzelfsprekend tot optreden van de gemeente. Bijvoorbeeld in Zeeland, waar [Krottenkoning Van der Putte een ander rijksmonument \('t Hoompje\) laat verkrotten](#).

Net als bij 't Hoompje heeft Heemschut ook in het geval van Huize Ivicke aangifte gedaan van moedwillige verwaarlozing. Nu het bestuurlijke juridisch traject is afgerond, is het afwachten hoe het strafrechtelijke traject zich ontwikkelt.



Gemeente Sluis weigert handhaving bij 't Hoompje

11 okt 2024 Hoompje Sluis

De (juridische) strijd om 't Hoompje sleept nog altijd voort, terwijl het eens zo statige rijksmonument er zeer slecht bij staat. Na een uitspraak van het gerechtshof in Den Bosch, deed Heemschut Zeeland een nieuw verzoek om handhaving bij de gemeente Sluis om het verval nu eindelijk een halt toe te roepen.

Tegen alle verwachtingen in heeft de gemeente laten weten niet handhavend te zullen optreden. Heemschut Zeeland gaat in bezwaar tegen dit besluit en vraagt de provincie Zeeland om op te treden wegens taakverwaarlozing.

Heemschut vindt het onbegrijpelijk dat de gemeente het handhavingsverzoek naast zich neer legt. Het besluit is het treurige bewijs van langdurig onvermogen van de gemeente, die haar wettelijke taak om het erfgoed te beschermen ernstig heeft verwaarloosd. Daar is 't Hoompje nu het schrijnende slachtoffer van.

Achtergrond

Geen ramen, geen dak. Water en wind hebben vrij spel in het Hoompje, dat inmiddels al dertig jaar staat te verkrotten. In juli 2021 deed Heemschut daarom aangifte tegen de eigenaar (ook wel bekend als 'de krottenkoning', van moedwillige verwaarlozing van een rijksmonument.

Het OM liet echter weten nu geen strafrechtelijk onderzoek te starten, omdat [dit niet 'opportuun' is](#) zolang een bestuursrechtelijke handhaving ontbreekt. Een onderzoek zou namelijk nu nog niet tot vervolging leiden, omdat de gemeente de eigenaar nooit officieel op de vingers heeft getikt. Zodoende heeft Heemschut opnieuw een handhavingsverzoek ingediend.

Geen rijksmonument meer?

In het besluit neemt de gemeente bovendien een loopje met het idee om 't Hoompje af te voeren van de lijst Rijksmonumenten. De gemeente stelt dat het gebouw dusdanig is vervallen dat er weinig over is van de monumentale waarden.

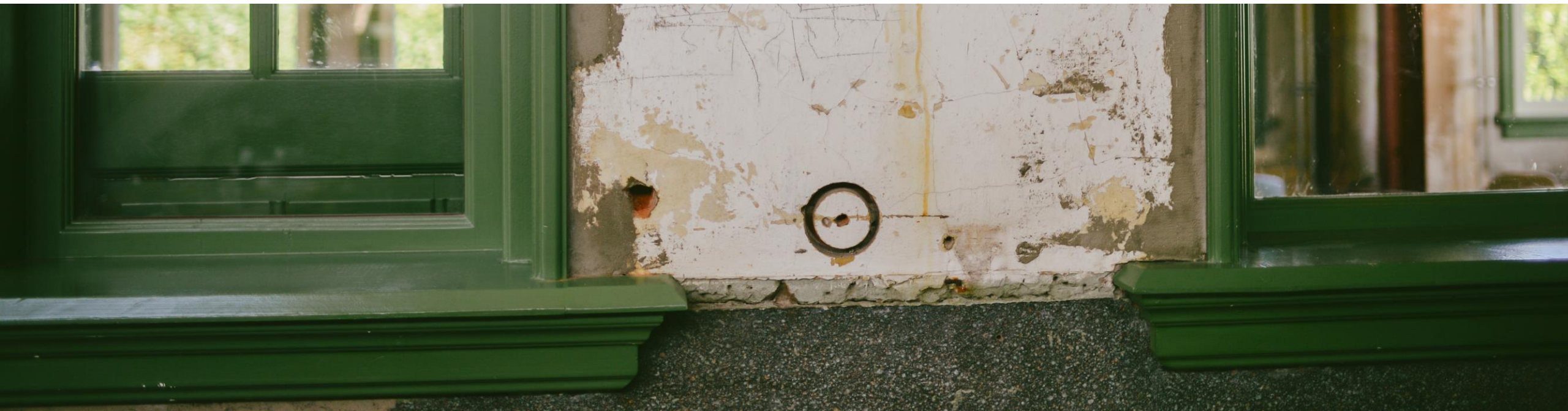
Dit zou een uiterst pijnlijke uitkomst zijn van een dossier waarin de gemeente zelf zo'n grote (en nalatige) rol heeft gespeeld. Bovendien ontbreekt het hier aan onafhankelijke expertise. Een niet openbaar gemaakt deskundigenrapport uit 2022 zou namelijk heel andere conclusies trekken dan de gemeente op dit moment doet.

Masterclass: Toezicht en handhaving

- (Bestuurlijke) draagkracht soms beperkt, maar handhaving is niet vrijblijvend – het is een wettelijke taak.
- Cijfers: $\pm 50\%$ gemiddelde of lage prioriteit, gebrek aan kennis en prioriteit
- Vele soorten overtredingen mogelijk
- Dossiervorming is essentieel
- Zoek steun! Bij collega's, RCE en/of Steunpunt Erfgoed!

Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland

Masterclass over toezicht en handhaving bij monumenten





Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap



▲ De monumentale schuur aan de Molenweg tussen Terneuzen en Zaamslag verkeert in slechte staat. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed denkt toch dat er mogelijkheden zijn voor herstel. © Raymond de Frel

**Rijksdienst: 'Neem snel
maatregelen om monumentale
schuur tussen Terneuzen en
Zaamslag te behouden'**

Grenzen stellen, waarden behouden



Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

La Pommérie

(’t Hoompje – Gemeente Sluis ZE)



2002



2022



Bron foto 2002: Beeldbank RCE
Bron foto 2022 + interieur: g2photo.eu (urban explorer)



Rol van de RCE

Rol van de RCE :

- Meedenken & adviseren Gemeenten, (behoud RM)
- Kennis en ervaring delen, (praktijkvoorbeelden)
- Inhoudelijk meelezen met stukken, (tech.opname)
- Ondersteunen in (juridische) processen
- Overleg met Provincies en Inspectie
- Brochures en handreikingen opstellen
- Subsidies (Sim, Woonhuis, Wind-Waterdicht)

Te raadplegen documentatie:

- Inspectie: Monumenten en Overtreding Handreiking voor gemeenten (bij strafrechtelijke handhaving)
- RCE: Instandhoudingsplicht Rijksmonumenten handreiking voor gemeenten (bij oa bestuursrechtelijke handhaving)
- ERM: Brochures kennis en richtlijnen, URL's
- Websides (oa. jurespudentie)

Bereikbaar via:

- De InfoDesk van de RCE (033-4217231) of rechtstreeks contact met bouwkundig adviseur RCE van de regio.



Kwaliteitsrichtlijnen Stichting Erkenne Restauratiekwaliteit (ERM)

Het platform voor monumenteneigenaren, ontwerpers, uitvoerders, en toezichthouders.
Werkt aan kwaliteit bij onderhoud, restauratie en verduurzaming voor monumenten.
Uitvoeringsrichtlijnen (URL's).





Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Home > Rijksmonumentenregister

Zoeken in het Rijksmonumentenregister

Vul een zoekterm in...

Zoeken



Hier kan je zoeken op monument-, complexnummer, adres en/of postcode, monumentennaam of omschrijving.

Sorteer op

- ☒ Monumentnummer
☐ Alfabetisch

Provincie

- ☐ Drenthe (1364)
☐ Flevoland (110)
☐ Fryslân (4305)
☐ Gelderland (6542)
☐ Gelderland, Utrecht (1)

[Toon meer](#)

Gemeente

- ☐ 's-Gravenhage (1164)
☐ 's-Hertogenbosch (543)
☐ Aa en Hunze (103)
☐ Aalsmeer (37)
☐ Aalten (62)

[Toon meer](#)

Plaats

- ☐ 's-Graveland (120)
☐ 's-Graveland, Hilversum (1)
☐ 's-Graveland, Kortenhoeft (1)
☐ 's-Gravendeel (5)
☐ 's-Gravenhage (1164)

[Toon meer](#)

63115 Resultat(en)

Monumentnummer: 1

Oudezijds Achterburgwal 19, 1012 DA te Amsterdam

Provincie: Noord-Holland

Pand met halsgevel met gelobde afdekking (plm 1750).

Monumentnummer: 2

Oudezijds Achterburgwal 23 O, 1012 DA te Amsterdam

Provincie: Noord-Holland

Pand met gevel (derde kwart achttiende eeuw) met uit- en ingezwenkte top (wijziging derde kwart negentiende eeuw). Gesneden deurkalf (derde kwart achttiende eeuw)

Monumentnummer: 3

Oudezijds Achterburgwal 27 A, 1012 DA te Amsterdam

Provincie: Noord-Holland

Pand met ingezwenkte halsgevel (derde kwart achttiende eeuw).

Monumentnummer: 4

Oudezijds Achterburgwal 29 A, 1012 DA te Amsterdam

Provincie: Noord-Holland

Pakhuis met gevel (achttiende eeuw) onder rechte lijst met consoles (derde kwart negentiende eeuw).

Monumentnummer: 5

Oudezijds Achterburgwal 31 H, 1012 DA te Amsterdam

Provincie: Noord-Holland

Pand met halsgevel (kort na 1701), wijzigingen (derde kwart achttiende eeuw). Fronton met schelp. Vormt groep met nrs 33, (35) en 37.

Rijksmonumentenregister

Bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Register bevat alle rijksmonumenten van Nederland, 63.000 gebouwde en archeologische rijksmonumenten (waarvan het merendeel woningen).

Voor het opzoeken van rijksmonumenten in desbetreffende gemeente, website;

[www. Monumentenregister.cultureelerfgoed.nl](http://www.Monumentenregister.cultureelerfgoed.nl)

Instandhoudingsplicht en de Erfgoedwet



Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

In de Erfgoedwet is een instandhoudingsplicht voor rijksmonumenten opgenomen. Een eigenaar moet zorgen dat zijn of haar rijksmonument zodanig onderhouden wordt dat behoud gewaarborgd is.

Voldoen aan de instandhoudingsplicht

Een eigenaar voldoet niet aan de instandhoudingsplicht wanneer onderdelen van het monument aantoonbaar niet onderhouden zijn en de eigenaar langdurig nalaat om het noodzakelijke onderhoud uit te voeren. Achterstallig onderhoud aan dak, aan de constructie maar ook aan schilderwerk leidt tot verval, waardoor het behoud van het monument niet verzekerd is. Het maakt niet uit of de verwaarlozing opzettelijk of onbewust gebeurt.



Beeld: RCE

Meer informatie in de brochure Instandhoudings-
plicht voor gemeenten (link onderaan pagina).

Handhaven

Met de instandhoudingsplicht kan een gemeente een eigenaar aanspreken die zijn rijksmonument niet onderhoudt. In het uiterste geval kunnen gemeenten handhavend optreden om het noodzakelijke onderhoud af te dwingen. Deze handhaving moet proportioneel zijn. Dit houdt in dat de gemeente niet moet wachten tot een alomvattende restauratie nodig is, maar zij moet ook niet bij elk ontbrekend likje verf bij de eigenaar op de stoep staan.

Instandhoudingsplicht Rijksmonumenten Een handreiking voor gemeente

Bestuursrechtelijke handhavingsmogelijkheden

Instandhoudingsplicht rijksmonumenten. Een
handreiking voor gemeenten (vernieuwde versie)
| Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Voor bebouwde en ook groene en archeologische
rijksmonumenten

In 2024 is de instandhoudingsplicht opgenomen in het
stelsel van de Omgevingswet. De handreiking is
hiervoor geactualiseerd naar versie 2025.

Bevat o.a.:

- Stappenplan; preventie van verwaarlozing monument en
- Voorbeeldbrieven, (oa voornemen en besluit handhaving last onder dwangsom of bestuursdwang

[Instandhoudingsplicht rijksmonumenten. Een handreiking voor gemeenten \(vernieuwde versie\) | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#)



Inspectie Overheidsinformatie en
Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap



Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE)

Strafrechtelijke handhavingsmogelijkheden

Een actueel overzicht handhaving van de
handhaving door gemeenten bij overtreding
monumenten, (monitor gemeenten 2023-
2024)

Geeft inzicht in succesfactoren en knelpunten
die kunnen spelen bij het doen van aangiften

www.inspectie-oe.nl/onderwerpen/toezicht-op-rijksmonumenten



Inspectie Overheidsinformatie en
Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Handhaving monumenten door gemeenten en verkenning strafrecht in de praktijk

Publicatie Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

*Hoe handhaven gemeenten
bij monumenten*

*Ervaringen uit de praktijk
van acht gemeenten en twee
omgevingsdiensten*

*Handhavingsstrategie
en prioriteiten*

Knelpunten Succesfactoren

*Optreden tegen
overtredingen*

*Monitor gemeenten 2023-
2024*

2024



Inspectie Overheidsinformatie en
Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Monumenten en overtreding

Handreiking voor gemeenten bij strafrechtelijke handhaving

- > **Handreiking voor gemeenten bij strafrechtelijke handhaving**
- > Bescherming van monumenten in wet- en regelgeving
- > Wijze van handhaving: bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk
- >
- > Afwegingskader voor strafrechtelijke handhaving
- > Stappenplan voor het doen van aangifte
- > Het verloop van de procedure na het doen van aangifte
- > 2022

Rolverdeling



Eigenaar

- **Primair verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van het monument.**
- Is wettelijk verplicht te voldoen aan de Instandhoudingsplicht, (Omgevingswet art. 13.12, aanhef en onder b, van het Besluit Activiteiten Leefomgeving)
- De eigenaar kan gebruikmaken van subsidies of leningen (bijv. via RCE of Restauratiefonds RF).



Gemeente

- **Bevoegd gezag, vergunningen, toezicht en handhaving** op onderhoud en instandhouding van monumenten (mbv erfgoedverordening).
- Eerste overheid die monumenteneigenaar aanspreekt en handhavend optreedt bij verwaarlozing, verval of sloop van een monument, (mbv uitvoering- en handhavingsverordening en strategie).



Provincie

- **Interbestuurlijk toezicht (IBT):** ziet erop toe dat gemeenten hun erfgoedtaken (vergunningen, toezicht en handhaving) goed uitvoeren.
- Voert provinciaal erfgoedbeleid uit, en coördineert en stimuleert samenwerking (bijv. gebiedsgericht).
- Verstrekt provinciale subsidies (geen woning, oa bij (grote)restauratie- of herbestemmingsprojecten).

Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE)

- Houdt systeemtoezicht (onder gemeenten) op erfgoedzorg in Nederland
- Controleert werking van het monumentenstelsel en POM's (Professionele Organisaties Monumentenbehoud)
- Stelt handreikingen op voor gemeenten.



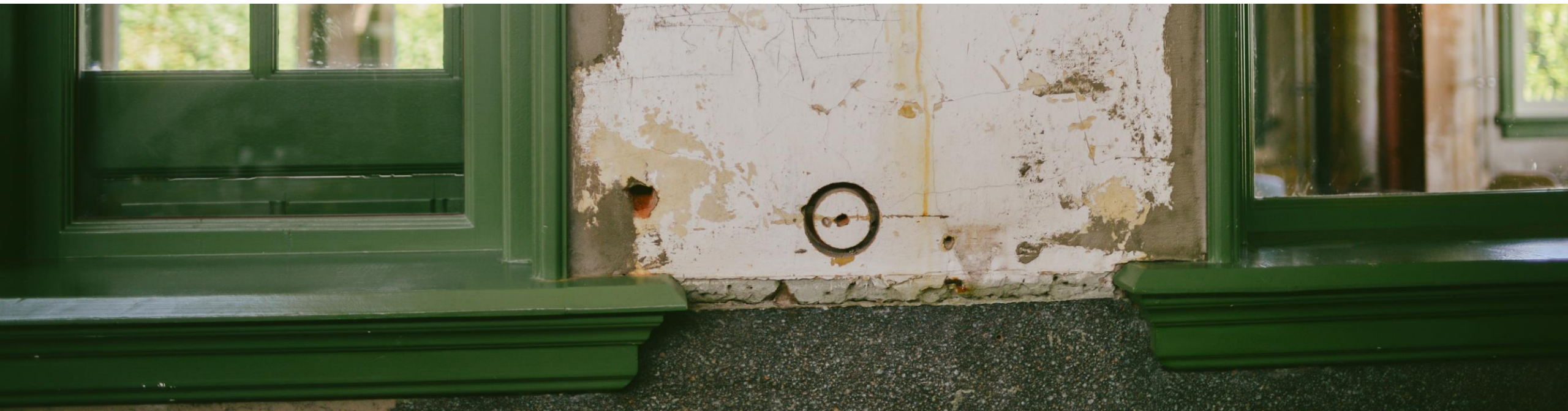
Rijksoverheid

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)

- Adviseert gemeenten, provincies en inspectie
- Verstrekt rijksmonumentensubsidies (oa. Sim, WHS)
- Beheer monumentenregister (aanwijzen en afvoeren RM)
- Stelt (kennis)brochures en handreikingen op voor gemeenten en monumenteneigenaren.

Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland

Masterclass over toezicht en handhaving bij monumenten



Proactief toezicht bij monumenten

Voorkomen is beter dan handhaven

Nico Happé
Senior adviseur erfgoed

Toezicht en handhaving bij monumenten

Het doel van toezicht en handhaving is het **beschermen van cultureel erfgoed** en het **waarborgen van de instandhouding van monumentale waarden**.



Kernpunten;

- Behoud van monumentale waarden
- Rechtvaardige uitvoering van beleid
- Preventie en correctie
- Bewustwording en ondersteuning

A large green arrow pointing to the right, containing the word 'BELEID' in white capital letters. This represents the policy framework that encompasses the monitoring and enforcement of monuments.

BELEID

DE HOORNSE AANPAK

Beleid

De Hoornse aanpak is gericht op;

- Preventieve beïnvloeding initiatiefnemers
- Overleg voor naleving van de regels
- Last onder dwangsom/bestuursdwang en/of bestuurlijke boete
- Herstel blijft vereist



Voorkomen handhaving



Het voorkomen van handhaving begint bij het initiatief.

Goede samenwerking met monumenteneigenaar / initiatiefnemer

- Warm contact met betrokkenen
- Vroegtijdige betrokkenheid
- Kansen benutten
- Informeel advies en duidelijke kaders stellen.

Vergunningsproces en vereisten

Casemanager als aanspreekpunt

De casemanager behandelt de aanvraag en zorgt voor duidelijke communicatie met de aanvrager.

Indieningsvereisten omgevingsvergunning aanvraag

- Ontvankelijkheid aanvraag
- Hogere indieningsvereisten bij monumenten
- Duidelijke en complete tekeningen
- Bouwhistorisch onderzoek

Erfgoedvoorwaarden in vergunning

- Startmelding en startoverleg
- Uitvoeringstekeningen
- Monsters ter goedkeuring
- Uitvoering overeenkomstig de uitvoeringsrichtlijnen

Mededeling aanvang werk

Bouwvergunning 10 en 16, Hoorn, Noord-Holland, 2010-11-10

Ten minste twee werkdagen voordat met de bouwwerkzaamheden wordt gestart, dit formulier volledig ingevuld en ondertekend versturen of mailen aan:

Team Vergunningen en Bouwtoezicht
Postbus 603
1820 AR HOORN
e-mail : vgb@hoorn.nl
telefoon : 0229 252200

Gegevens algemeen:
Naam eigenaar/belanghebbende:
Adres:
Postcode en woonplaats:

Gegevens object:
(Eventuele) naam:
Adres:
Postcode en woonplaats:

De bouwwerkzaamheden van het hiervoor vermelde object wordt in uitvoering genomen op:

*Aylensteeg 16
1821 ED Hoorn
20/10/20*

TOEZICHT EN HANDHAVING IN PRAKTIJK

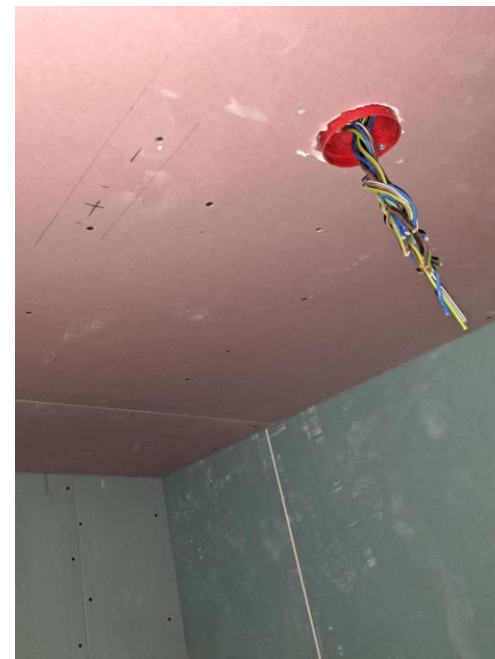
Toezicht



Bij een monument is een proactief toezicht noodzakelijk om de instandhouding van de monumentale waarden afdoende te kunnen waarborgen. Schade aan een monument is vaak onomkeerbaar.

Toezicht richt zich op;

- Uitvoering werk overeenkomstig voorwaarden
- Monumentale waarden en veiligheid
- Brandveiligheid en constructieve veiligheid
- Uitvoeringsrichtlijnen (ERM)
- Duurzaamheid



Handhaving

Proactief toezicht

Toezicht gebeurt onaangekondigd, aangekondigd of op verzoek, risico afwegend.

Informeel handhavingstraject

Eerst volgt mondelinge en schriftelijke communicatie met waarschuwingen en eventuele bouwstop bij overtredingen.

Formeel handhavingstraject en sancties

Bij aanhoudende overtredingen volgt formele handhaving met bouwstop, dwangsom, bestuursdwang, boetes en mogelijk strafrechtelijk optreden.



Casus 1; regulier toezicht en handhaving



Casus 2; regulier toezicht en handhaving



Casus 2; regulier toezicht en handhaving



Situatie voor

Situatie na

Casus 3; regulier toezicht en handhaving



Sanctiemiddelen

Last onder dwangsom en bestuursdwang

Last onder dwangsom

- Een sanctie waarbij de overtreder een boete betaalt als hij de overtreding niet binnen een gestelde termijn herstelt.

Last onder bestuursdwang

- De overheid herstelt de overtreding zelf als de overtreder dit niet doet binnen de gegeven termijn, op kosten van de overtreder.

Verschil tussen sancties

- Dwangsom geeft overtreder kans tot herstel, bestuursdwang laat overheid het herstel uitvoeren bij uitblijven actie.



Sanctiemiddelen

Bestuurlijke boete

De bestuurlijke boete straft overtreders en werkt afschrikwekkend om nieuwe overtredingen te voorkomen.

of

Strafrechtelijke vervolging

Bij ernstige en opzettelijke overtredingen kan strafrechtelijke vervolging plaatsvinden met mogelijke gevangenisstraffen en geldboetes.

Maximale boetebedragen

De hoogste bestuurlijke boete bedraagt €103.000,-, los of gecombineerd met andere sancties zoals dwangsommen.

Specifiek voor monumenten

Bij monumenten betreft het vaak onherstelbare schade, wat leidt tot strengere vervolging en sancties.



Casus strafrechtelijke vervolging



Instandhoudingsplicht

Het verbod om noodzakelijk onderhoud bij een monument achterwege te laten.



Eigenaren van een rijksmonument kunnen op grond van de Erfgoedwet en de Omgevingswet worden verplicht hun monument te onderhouden. De onderhoudsplicht geldt ook voor gemeentelijke monumenten als de gemeente in haar Erfgoedverordening (en later in het omgevingsplan) die bepaling heeft opgenomen.

Proces bij achterstallig onderhoud

Het proces start met informatiebrieven en kan leiden tot last onder dwangsom en bestuurlijke boetes. Dossieropbouw van het achterstallig onderhoud is belangrijk bij juridische vervolg.

Op te leggen sancties zijn;

last onder dwangsom / bestuursdwang
bestuurlijke boete

Casus instandhoudingsplicht



Resultaat door samenwerking



Situatie voor



Situatie na

VRAGEN?

Steunpunt
Cultureel
Erfgoed
Noord-Holland

Masterclass over toezicht en handhaving bij monumenten



Masterclass: Toezicht en handhaving

Go to

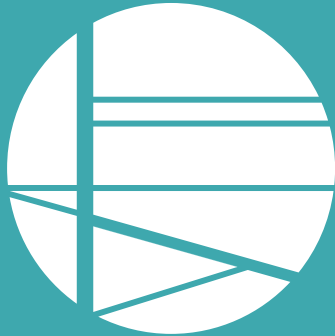
www.menti.com

Enter the code

8471 1862



Or use QR code



**MOOI
NOORD-
HOLLAND**

ADVISEURS
OMGEVINGSKWALITEIT

Het Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland wordt uitgevoerd door stichting MOOI Noord-Holland in opdracht van provincie Noord-Holland.

info@steunpunterfgoednh.nl | www.steunpunterfgoednh.nl